

## Vaikutusten ennakoarviointi Kuopion kaupungin päätöksenteossa

## Kotoutumishjelma

Virpi Noronen

## Merkkien selitykset

- ++ Merkittävä ja pitkäaikainen myönteinen vaikutus - Lyhytaikainen kielteinen vaikutus  
+ Lyhytaikainen myönteinen vaikutus - - Merkittävä ja pitkäaikainen kielteinen vaikutus  
o Neutraali vaikutus tai ei vaikutuksia asiaan

## Päätöksen vaikutus

Strategiavaikutukset			
Kuopion strategia: <a href="#">Kuopio 2030 strategia</a>			
		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	<b>Hyvinvoiva ja yhteisöllinen</b> <ul style="list-style-type: none"><li>Elinympäristö ja osallisuus</li><li>Hyvinvointia edistävät elintavat ja sosiaaliset verkostot</li><li>Elinikäinen oppiminen, työ ja toimeentulo</li><li>Vapaa-ajan mielekäs tekeminen ja kokeminen</li></ul>	++	Toimiva kotoutumishjelma ja sen mukaiset palvelut lisäävät kaupungissa yhteisöllisyyttä ja yksilöiden hyvinvointia. Toimivat palvelut antavat myös lähtökohdat nopealle kotoutumiselle ja edistävät työllistymistä.
2	<b>Elinvoimainen ja kasvava</b> <ul style="list-style-type: none"><li>Kilpailukykyinen ja kannustava yrittäjyyssympäristö</li><li>Rohkea ja kestävä kaupunkikehitys</li><li>Vetovoimainen innovaatio-, tutkimus- ja osaamiskeskittymä ja laadukas koulutus</li><li>Kasvava matkailu ja vetovoimaiset tapahtumat</li><li>Kuopion tunnettuus ja edunvalvonta</li></ul>	++	Kuten edellä
3	<b>Ilmasto- ja resurssiviisas</b> <ul style="list-style-type: none"><li>Kiertotalous ja resurssiviisuus</li><li>Viisas liikkuminen ja kestävä yhdyskuntarakenne</li><li>Luonnon monimuotoisuuden edistäminen ja luontokadon torjunta</li><li>Huoltovarmuus ja kriisinsietokyky</li></ul>	o	
4	<b>Uudistuva ja yhdessä tekevä</b> <ul style="list-style-type: none"><li>Sujuva ja uudistuva toiminta</li><li>Uudistuva johtaminen</li><li>Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö</li><li>Kestävä talous</li></ul>	+	Toimiva kotoutumishjelma ja sen mukainen palvelu kehittävät toimintaa. Koko työllisyyspalvelun uudistus uudistaa johtamista sekä henkilöstön mahdollisuuksia kehittää osaamistaan ja hyvinvointiaan. Kotoutumishjelman ja koko työllisyyspalvelu-uudistuksen

			tarkoituksena on tehdä toiminnasta myös talouden kannalta järkevämpää.
	<b>Poikkileikkaavat tavoitteet:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Digitaalisuus, kumppanuus, kansainvälisyys</li> </ul>	++	Toimivan kotoutumisohjelman ja sen palveluiden linkittyminen työllisyyspalvelun digitaalisiin palveluihin lisää digitaalisuutta sekä mahdollistaa kumppanuuksien ja kansainvälisyyden kehittämistä.
<b>Johtopäätös ja perustelut:</b> <p>Kotoutumisohjelmalla on kaiken kaikkiaan positiivinen vaikutus kaupungin toimintaan myös strategianäkökulmasta.</p>			

**Vaikutukset ihmisiin** (Ennakoarvio päätösten sosiaalisista ja terveysvaikutuksista eri ihmisryhmiin, esimerkiksi sukupuolen, seksuaalisen suuntautumisen, iän, asuinpaikan, kielen, kulttuuritaustan, tulojen, koulutuksen, ammatti- ja työmarkkina-aseman tai erityisryhmän tms. mukaan.)

**Mihin väestöryhmiin päätöksellä on vaikutuksia:**  
 Merkitse rastilla ikäryhmät: Kaikki\_\_\_ Aikuiset x Ikääntyneet\_\_\_  
 Lapsiin ja nuoriin kohdistuvat vaikutukset kuvataan kohdassa "Lapsivaikutusten arviointi"  
 Kohdistuuko päätös jonkin tiettyyn väestöryhmään Ei, Kyllä, mihin \_\_\_\_\_

		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Palvelujen saatavuuteen ja yhdenvertaisuuteen, sekä laatuun (esimerkiksi koulutus, kulttuuri ja liikunta jne.)	++	Kotoutumisohjelma laaditaan, jotta peruspalveluissa huomioidaan kattavasti palvelujen saatavuus ja yhdenvertaisuus. Ohjelman mukainen palvelu lisää huomiota palvelujen saatavuuteen sekä yhdenvertaisuuden toteutumiseen.
2	Sosiaaliseen elinympäristöön (esimerkiksi ihmissuhteisiin, syrjintään, yhteisöllisyyteen, yhteisölliseen, kulttuuriseen tai hengelliseen osallistumiseen)	++	Sujuva kotoutuminen parantaa maahan muuttaneiden yhteisöön kuulumista ja sisään pääsemistä sekä parantaa kokonaisuudessaan sosiaalista elinympäristöä.
3	Elintapoihin (esimerkiksi ruokavalioon, päihteiden käyttöön, liikuntaan, virkistäytymiseen, riskikäyttäytymiseen)	o	Kotoutuminen on kokonaisvaltaista ja siihen kuuluu myös suomalaiset elintavat, joihin kotoutumisasiakkaat väistämättä tulevat tutustumaan.
4	Terveysteen (fyysinen, psyykinen, sosiaalinen)	++	Koska kotoutuminen on kokonaisvaltaista, tulevat kotoutumisasiakkaat saamaan tarpeen vaatiessa ohjausta myös terveysasioista.
5	Osallistumiseen (osallistuminen päätöksiin ja vaikuttaminen, tiedonsaanti jne.)	++	Kotoutumisohjelmalla lisätään asiakkaiden tietoutta myös osallistumisesta.

6	Väestöryhmien toimeentulo (työllisyys, talous, varallisuus jne.)	++	Kotoutumisohjelmalla lisätään asiakkaiden tietoutta työllistymismahdollisuuksista ja sitä kautta voidaan vaikuttaa myönteisesti myös toimeentuloon .
7	Yhdenvertaisuuteen ja tasa-arvoon, kuten sukupuolten välinen tasa-arvo sekä terveys- ja hyvinvointierojen kaventaminen	++	Kotoutumisohjelman toteuttamisella lisätään asiakkaiden tietoutta suomalaisen yhteiskunnan toiminnasta myös ihmis- ja perusoikeuksien sekä hyvinvoinnin näkökulmasta.

**Johtopäätös ja perustelut**

Kotoutumisohjelman mukaisella toiminnalla on positiivinen vaikutus ihmisiin, erityisesti maahan muuttaneisiin, mutta siinä samalla myös kantaväestöön maahan muuttaneiden osallistumismahdollisuuksien ja yhteiskuntaan integroitumisen lisääntymisellä.

**Lapsivaikutusten arviointi (LAVA) (Ennakoarvio päätösten vaikutuksista lapsen oikeuksien toteutumiseen.)**

		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Lapsen oikeus elämään, henkiinjäämiseen ja kehittymiseen (6 artikla) (esimerkiksi fyysiseen, psyykkiseen ja sosiaaliseen terveyteen ja turvallisuuteen, perheeseen, asumiseen, liikkumiseen, vapaa-aikaan ja harrastuksiin, kaverisuhteisiin, oikeuteen saada laadukasta opetusta tai varhaiskasvatusta tai pedagogista/ erityistä tukea)	++	Kotoutumisohjelman toteuttaminen koskee maahan muuttaneiden koko perhettä ja siten sillä on positiivinen vaikutus lasten oikeuksien toteutumiseen.
2	Syrjimättömyys ja yhdenvertaisuus (2 artikla) (esimerkiksi miten vaikuttaa läheisiin ja jatkuviin ihmissuhteisiin, erilaisiin lapsiryhmiin, eri alueilla asuviin, erityisen haavoittuvassa asemassa oleviin lapsiin, lasten syrjäytymiseen)	++	kuten edellä
3	Lapsen oikeus tulla kuulluksi ja hänen näkemystensä kunnioittaminen (12 artikla) (Miten lasten/ nuorten kanssa on käsitelty asiaa ja miten heitä on kuultu? Mitä näkemyksiä heillä on ollut)	++	kuten edellä
4	Miten lapsiin ja nuoriin kohdistuvia myönteisiä vaikutuksia voidaan vahvistaa? Miten lapsiin ja nuoriin kohdistuvia kielteisiä vaikutuksia voidaan poistaa tai ainakin lieventää?	+	Vahvistamalla perheiden tietoutta mm. saatavilla olevista tuista ja palveluista sekä osallistumismahdollisuuksia kouluissa, päiväkodeissa, harrastuksissa sekä muilla lasten elämään kuuluvilla alueilla.

**Johtopäätökset ja perustelut (lapsen edun huomioiminen, 3.1 artikla)**

Toimiva ja kattava kotoutumishjelma tuo positiivisia vaikutuksia lapsiin sekä suoraan että heidän vanhempiansa lisääntyvien toimintavalmiuksien kautta.

**Vaikutukset maaseutuun** (Ennakoarvio päätöksen vaikutuksista erityisesti maaseudun toimintaympäristöön.)

		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Maaseudun palvelut (asumisen ja palveluiden saatavuus, laatu ja hinta, saavutettavuus, yhteydet ja infrastruktuuri)	o	
2	Maaseudun elinvoima (elinkeinot, yrittäjyys ja työ, osaaminen, vahvuudet ja vetovoimatekijät)	+	Kotoutumishjelman ja siihen liittyvän työllisyyspalvelun kokonaisvaltaisella toteuttamisella voi olla positiivista vaikutusta maaseutuelinkeinoin hin esimerkiksi maahan muuttaneiden osaamisen kohdistuessa ko. toimialaan.
3	Maaseudun demokratia (yhteisöllisyys, sosiaalinen pääoma ja kansalaisten osallistuminen)	o	
4	Miten maaseudulle kohdistuvia myönteisiä vaikutuksia voidaan vahvistaa? Miten maaseudulle kohdistuvia kielteisiä vaikutuksia voidaan poistaa tai ainakin lieventää?	+	Kotoutumishjelman ja siihen liittyvän työllisyyspalvelun kokonaisvaltaisella toteuttamisella voi olla positiivista vaikutusta maaseutuelinkeinoin hin esimerkiksi maahan muuttaneiden osaamisen kohdistuessa ko. toimialaan.

**Johtopäätös ja perustelut**

Toimiva ja kattava kotoutumishjelma ja sen toteuttaminen asianmukaisesti sekä sen linkittyminen työllisyyspalveluihin laajemminkin voi hyvinkin parantaa ja kehittää maaseudun elinvoimaisuutta.

**Vaikutukset ympäristöön ja ilmastoon** (Ennakoarvio vaikutuksista, jotka aiheutuvat luonnonvarojen ja energian käytöstä ja niihin liittyvistä päästöjen ja jätteiden määrästä, kulutuskäyttäytymisen muutoksesta ta toimintojen sijoittumisesta ja niihin liittyvistä liikkumis- ja liikenneratkaistuista.)

		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Fyysiseen elinympäristöön ja viihtyvyyteen (työ- ja asumisolot, liikenne- ja liikkumismahdollisuudet, esimerkiksi melu, ilman epäpuhtaus, onnettomuusriski jne.)	o	
2	Maaperään, vesistön ja luonnon monimuotoisuuteen	o	
3	Kasvihuonekaasujen päästöjen vähentämiseen ja ilmastonmuutokseen sopeutumiseen ja varautumiseen	o	

4	Luonnonvarojen käyttöön, jätteiden määrään ja haitallisuuteen sekä kierrätysasteeseen	++	Kotoutumishjelman toteuttamisen kautta yleinen tietoisuuden lisääminen yhteiskunnasta parantaa ymmärrystä myös luonnonvarojen järkevästä käytöstä ym. tässä kohdassa mainituista seikoista.
5	Maisemaan, kaupunkikuvaan, kulttuuriperintöön	++	Kotoutumishjelman onnistuneen toteutumisen kautta maahan muuttaneiden integroituminen helpottuu ja parantuu, joka piristää ja monimuotoistaa sekä yksilöiden että yritysten kautta kaupunkikuvaa ja kulttuuriperintöä.
6	Rakennettuun ympäristöön ja yhdyskuntarakenteeseen	o	

**Johtopäätös ja perustelut**

Kotoutumishjelmassa ei pääsääntöisesti ole toimia, joilla arvioidaan olevan vaikutuksia ympäristöön ja ilmastoon sen enempää tai vähempää kuin muillakaan maahanmuuton palveluilla tai työllisyyspalveluilla.

**Ennakoarvio vaikutuksista kunnan talouteen ja henkilöstöön**

		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Kunnan henkilöstöön (asema, määrä, osallistuminen jne.)	o	
2	Kunnan talouteen (menoihin, tuloihin, investointeihin, velkaantumiseen jne.)	o	
3	Tuloksellisuuteen, tuottavuuteen ja toimintatapoihin	++	Toimiva kotoutumishjelma sekä sen sujuva toteuttaminen järkevöittää toimintaa ja siten vähentää toiminnasta aiheutuvia kustannuksia.

**Johtopäätös ja perustelut**

Kotoutumishjelma ei lisää henkilöstön määrää, vaan samalla porukalla kotoutumispalveluja tuotetaan kuin aikaisemminkin. Kotoutumishjelmalla ei itsessään ole vaikutuksia kunnan talouteen vaan maahan muuttajien määrällä. Toimiva kotoutumishjelma ja sen sekä työvoimapalvelujen toteuttaminen järkevästi suunnitelmien mukaisesti lisäävät palvelujen tuloksellisuutta parantuneiden toimintatapojen kautta.

**Vaikutukset yrityksiin** (Vaikutukset, jotka aiheutuvat esimerkiksi julkisista hankinnoista, asunto- ja kaavoituspolitiikasta, liikenne- ja palvelu- tai kunnan talouspolitiikasta.)

		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Edistää yritystoiminnan edellytyksiä paikkakunnalla / parantaa yritysten toimintaympäristöä	o	

2	Yritystoiminnan monipuolistumiseen, markkinarakenteeseen ja liiketoimintaan	+	Onnistuneen kotoutumisohjelman toteuttamisen kautta maahan muuttaneiden saaminen mukaan yritystoimintaan tuo siihen kaupungissa monipuolisuutta.
3	Työpaikkojen muodostumiseen	+	Yleisen tietämyksen mukaan maahan muuttaneet ovat usein kotimaissaan toimineet yrittäjinä, joten voi olettaa näin tapahtuvan myös kohdemaassa.
4	Yritysten kehittämiseen	o	
5	Yritysten työvoiman saantiin	++	Hyvin toteutetulla kotoutumisella työvoiman asettuminen työmarkkinoille paranee ja osaava työvoima kasvaa alueella.
6	Yritysten tavara- ja työpaikkaliikenteeseen	o	
7	Yritysten asiakasvirtaan	+	Hyvin toteutetulla kotoutumisella ja maahan muuttaneiden työhön pääsyllä myös heidän toimeentulonsa lisääntyy ja siten palveluiden käyttäminen lisääntyy ja parantaa yritysten asiakasvirtaa.
8	Yritysten osallistumiseen julkisiin hankintoihin	o	
<b>Johtopäätökset ja perustelut</b> Kotoutumisohjelman onnistuneella implementoinnilla yhdessä toimivien ja sujuvien työvoimapalveluiden kanssa on varmasti positiivista vaikutusta myös kunnan yritystoimintaan.			